

Parlamentul României

PROGRAMUL DE GUVERNARE PENTRU PERIOADA 1992-1996

Publicat în Monitorul Oficial,
Partea I nr. 296 din 23 noiembrie
1992. În vigoare până la 11
decembrie 1996.

Material informativ îngrijit de:

Hotărârea nr. 11/1992 privind acordarea încrederii Guvernului

Avînd în vedere dezbaterile care au avut loc în ședințele comune ale Camerei Deputaților și Senatului din zilele de 18 și 19 noiembrie 1992 asupra Programului de guvernare și a întregii liste a Guvernului prezentate de domnul Nicolae Văcăroiu, candidatul pentru funcția de prim-ministru,

în conformitate cu rezultatul votului consemnat în procesul-verbal din data de 19 noiembrie 1992,

în temeiul art. 102 alin. (3) din Constituție,

Parlamentul României hotărăște:

Articol unic. - Se acordă încredere Guvernului, în componența prevăzută în anexa nr. 1, pentru realizarea Programului său de guvernare prevăzut în anexa nr. 2.

PREȘEDINTELE CAMEREI
DEPUTAȚILOR

ADRIAN NĂSTASE

PREȘEDINTELE SENATULUI

EUGEN DIJMĂRESCU

București, 19 noiembrie 1992.

Nr. 11.

ANEXA Nr. 1

COMPONENȚA GUVERNULUI ROMÂNIEI

1. Nicolae Văcăroiu	Prim-ministru
2. Mișu Negrițoiu	Ministru de stat, președintele Consiliului pentru Coordonare, Strategie și Reformă Economică
3. Dan Mircea Popescu	Ministru de stat, ministrul muncii și protecției sociale
4. Florin Georgescu	Ministru de stat, ministrul finanțelor
5. Teodor Viorel Meleşcanu	Ministru de stat, ministrul afacerilor externe
6. Petre Ninosu	Ministrul justiției
7. Nicolae Spiroiu	Ministrul apărării naționale
8. George Ioan Dănescu	Ministru de interne
9. Dumitru Popescu	Ministrul industriilor
10. Ioan Oancea	Ministrul agriculturii și alimentației
11. Paul Teodoru	Ministrul transporturilor
12. Andrei Chiriță	Ministrul comunicațiilor
13. Constantin Teculescu	Ministrul comerțului
14. Matei-Agathon Dan	Ministrul turismului
15. Marin Cristea	Ministrul lucrărilor publice și amenajării teritoriului
16. Aurel Constantin Ilie	Ministrul apelor, pădurilor și protecției mediului
17. Liviu Maior	Ministrul învățământului
18. Doru Dumitru Palade	Ministrul cercetării și tehnologiei
19. Iulian Mincu	Ministrul sănătății
20. Mihail Golu	Ministrul culturii
21. Gheorghe Angelescu	Ministrul tineretului și sportului
22. Valer Dorneanu	Ministrul pentru relația cu Parlamentul.

PROGRAMUL DE GUVERNARE pentru perioada 1992-1996

Domnilor președinți ai Camerelor Parlamentului,

Doamnelor și domnilor parlamentari,

Stimați invitați,

Onorat de faptul de a fi astăzi aici, permiteți-mi ca la acest început de nouă legislatură să dau expresie convingerii că, în deplin consens cu încrederea pe care a dobândit-o în fața electoratului, Parlamentul va promova, prin întreaga sa activitate, opțiunea fundamentală a poporului nostru pentru schimbarea radicală a configurației societății românești, pentru așezarea pe baze cu totul noi a structurilor economice și sociale, pentru democrație, introducerea și generalizarea mecanismelor economiei de piață. Să nu uităm că aceasta este în fond opțiunea istorică pe care Revoluția din decembrie 1989 a făcut-o posibilă în România.

Ne prezentăm în fața dumneavoastră pentru a vă supune dezbaterii și aprobării un program de guvernare subordonat acestor obiective, precum și componența noii echipe guvernamentale. În conformitate cu prevederile constituționale și rezultatele alegerilor din septembrie 1992, propunerile noastre se bazează, în principal, pe programul Frontului Democrat al Salvării Naționale.

Totodată, în elaborarea și desfășurarea operațională a programului de guvernare, am luat în considerare o serie de caracteristici ale situației țării noastre în momentul de față, dar și dimensiunile majore ale procesului de tranziție în ansamblul său. Am în vedere experiența dobândită pînă acum în descifrarea necunoscutelor tranziției, decantarea teoretică și funcțională a obiectivelor de interes național, prezente de altfel și în platformele principalelor partide politice, conturarea structurilor de proprietate corespunzătoare cu aceste interese și, în mod deosebit, regăsirea lor într-o măsură crescîndă în motivațiile și comportamentul agenților economici, grupurilor socio-profesionale, ale populației.

Evocînd această experiență, trebuie să avem în vedere, totodată, constrîngerile majore și de durată, interne și externe, în cadrul cărora va prinde viață orice program.

Este vorba de efectele declinului economic, de gradul de suportabilitate a costurilor tranziției, de intervalul, relativ îndelungat, în care noile mecanisme și instituții vor aduce efectele pozitive scontate și, nu în ultimul rând, de imaginea, adeseori deformată, a țării noastre în străinătate.

În aceste condiții, așa cum am desprins din angajamentele organelor reprezentative în fața electoratului, Guvernului îi revine obligația de a promova un program pentru o etapă nouă a tranziției, în care reforma, mecanismele economice, legile și instituțiile noilor structuri să funcționeze coerent, în mod sincronizat, astfel încât să conducă realmente la rezultate benefice pentru populație.

De aici marea răspundere care apasă pe umerii noștri, dar și îndatorirea de a privi în față complexitatea și multitudinea problemelor specifice acestei etape, unele moștenite din perioada anterioară, iar altele care pot să apară pe parcurs.

Densitatea lor pe unitate de timp în calendarul celor patru ani de guvernare este mare și impune o ordonare riguroasă în funcție de priorități, pe baza unor analize de fundamentare corespunzătoare și a unui dialog larg cu toți factorii economici și sociali implicați. În această perspectivă, programul pornește de la ceea ce caracterizează profund starea economică și socială actuală a țării și presupune măsuri pe termen scurt și mediu pentru realizarea obiectivelor.

Astfel, pe fundalul unor politici economice apte de a crea premisele necesare continuii liberalizării și democratizării a vieții economice, sîntem obligați să acționăm imediat, prin măsuri specifice stadiului actual de dezvoltare a economiei de piață în România, pentru rezolvarea problemelor iernii ca și a celor ce se ridică pentru anul 1993, considerat ca fiind un an dificil dar esențial pentru succesul politicii de ansamblu, de creare a economiei de piață eficiente și profitabile pentru toate categoriile sociale.

I. Starea actuală a economiei

În ultimii doi ani și jumătate, societatea românească a cunoscut profunde transformări economice și sociale; măsurile de reformă economică au cuprins, practic, toate sferele de activitate, opțiunea pentru o economie de piață întrunind un consens general și afirmîndu-se deplin ca ireversibilă.

În același timp, procesul complex și inedit al tranziției la economia de piață s-a confruntat cu mari dificultăți și greutăți, prezente, după cum se știe, în toate țările est-europene și, cu atît mai

mult în România, unde efectele paralizante ale sistemului hipercentralizat de conducere și ale dezechilibrului structural, moștenite de la vechiul regim, au avut o forță deosebită.

Accelerarea înlăturării vechilor structuri ale economiei de comandă fără ca locul acestora să fie luat de noile instituții și mecanisme ale economiei de piață, insuficienta corelare a măsurilor aplicate în diferite sectoare și domenii de activitate adaptarea inadecvată a agenților economici la condițiile funcționării pieței, dereglarea temporară a fluxurilor economice, cedarea la presiunea unor cereri salariale fără suport economic, deteriorarea disciplinei în muncă, efectele devalorizării rapide a leului, conjunctura externă nefavorabilă, sînt numai cîțiva dintre factorii datorită cărora efectele pozitive ale reformei nu s-au manifestat în economia reală, accentuîndu-se fenomenele de criză în România.

În acest cadru, în primul rînd trebuie subliniat că declinul producției a fost profund și se menține în continuare. Astfel, se estimează că produsul intern brut va fi anul acesta cu peste 16% mai mic decît în anul 1991, reprezentînd mai puțin de 67% din nivelul înregistrat în anul 1989.

În primele nouă luni ale anului în curs, producția industrială a scăzut cu 23,5% față de perioada corespunzătoare a anului 1991 care, la rîndul său, se situa cu 41% sub realizările anului 1989; cele mai mari rate negative ale producției industriale s-au înregistrat în sectoarele mari consumatoare de materii prime și energie din import, precum și în cele strîns legate de activitățile de investiții și export, unde cererea s-a diminuat considerabil.

În agricultură, producția din acest an este mai mică decît în anul 1989 cu aproape 60% la grîu și secară, circa 18% la porumb, 61% la sfecla de zahăr și peste 37% la cartofi; s-a diminuat substanțial șeptelul de animale și producțiile din sectorul zootehnic. Acestea au avut efecte nefavorabile asupra constituirii fondului de stat și aprovizionării populației cu produse agroalimentare.

Activitatea economico-financiară a agenților economici este puternic marcată de reapariția blocajului financiar. Pe măsura refacerii acestuia, au crescut imobilizările în stocuri; este de subliniat că la finele lunii septembrie a.c., numai imobilizările în stocuri de produse finite au reprezentat peste 463 miliarde lei, față de 260 miliarde lei la începutul anului.

Scăderea producției și a parametrilor de eficiență ai acesteia, devalorizarea accentuată a monedei naționale au generat puternice procese inflaționiste. Față de octombrie 1990, prețurile cu ridicata erau în iunie a.c. de aproape 11,2 ori mai mari, iar prețurile de consum ale populației erau, în septembrie a.c. de 9,4 ori mai mari. În primele nouă luni ale acestui an, în principal ca efect al devalorizării în continuare a leului și al eliminării unei părți din subvențiile acordate pentru consumul populației, rata inflației a oscilat între 19,5% în ianuarie și 3,2% în iulie; în septembrie a.c. rata inflației a fost de 10,1%.

În condițiile liberalizării prețurilor și manifestării fenomenelor inflaționiste s-au identificat, prin dialog cu sindicatele și patronatul, soluții de protecție a veniturilor populației. De la 1 noiembrie 1990 și pînă în prezent, au fost aplicate opt indexări și compensări ale salariilor, astfel încît salariul minim nominal net lunar a crescut de la 2.000 lei la 10.721 lei, iar salariul mediu nominal net de la 3.414 lei la 23.306 lei; de asemenea, s-au aplicat compensări și indexări pentru toate categoriile de pensii.

După unele ameliorări în anul 1990, standardul de viață al populației s-a înrăutățit. Salariul mediu real a fost în septembrie a.c. cu 27,7% mai mic față de octombrie 1990, iar pensia medie reală mai mică cu 26,5%. În primele nouă luni ale acestui an, față de perioada corespunzătoare a anului 1991, în condiții comparabile de prețuri, vânzările de mărfuri cu amănuntul au scăzut cu 9,3%, iar serviciile comerciale prestate populației cu 7,3%.

Dificultățile întâmpinate în încărcarea capacităților de producție, restrîngerea activității de investiții, eliminarea în unele sectoare a surplusului de forță de muncă au determinat, îndeosebi în ultimul an și jumătate, o creștere rapidă a celor în căutarea unui loc de muncă; la sfîrșitul lunii octombrie a.c. numărul șomerilor a ajuns la circa 940 mii, ceea ce reprezintă 8,5% din populația activă civilă.

Scăderea ofertei de produse românești la export, ca urmare, în principal, a diminuării producției industriale, prăbușirea unora din piețele noastre tradiționale, climatul economic mondial nefavorabil au condus la restrîngerea simțitoare a relațiilor economice externe ale României.

În anul 1991, comparativ cu anul 1989, volumul exportului a scăzut cu aproape 45%, iar al importurilor cu circa 18%. Cu toate dificultățile întâmpinate în primele nouă luni ale anului în curs exporturile pe relația devize convertibile au sporit cu 25,9% față de perioada corespunzătoare a anului trecut, importurile menținîndu-se practic la același nivel; balanța comercială pe această relație a înregistrat însă în continuare un sold negativ (circa 560 milioane dolari pe primele nouă luni). Este de subliniat că în lunile iulie - septembrie s-a reușit să se asigure balanțe comerciale pe devize convertibile cu un excedent care însumează peste 100 milioane dolari.

Datoria publică externă a României la 30 septembrie 1992 era de 3,8 miliarde dolari (inclusiv credite aprobate, dar neutilizate), din care 76% reprezintă credite contractate direct de stat, iar 24% credite contractate de agenții economici și garantate de stat. Este de subliniat că din creditele contractate de stat, de 2,9 miliarde dolari, pentru consumul curent al economiei și populației s-au destinat 91% și numai 9% pentru dezvoltare.

Guvernul, principalele formațiuni politice, unitățile de cercetare din învățămîntul superior, specialiștii din diferite alte sectoare de activitate au efectuat numeroase analize privind evoluția

economiei românești după anul 1989; există astăzi o mare varietate de opinii privind direcțiile în care trebuie îndreptată atenția pentru stoparea crizei și relansarea economiei.

Noul Guvern este hotărât să aprofundeze aceste analize, să le imprime un caracter sistematic și complex în scopul fundamentării unui program detaliat de guvernare pentru perioada imediat următoare, precum și în perspectiva viitorilor 4 ani. Avem convingerea că prin dialog cu partidele politice, cu sindicatele și cu sprijinul Parlamentului se poate realiza acea concertare a voințelor necesară folosirii posibilităților reale de care dispune societatea românească pentru depășirea marilor greutăți ale tranziției.

II. Program pentru iarna 1992-1993

Prioritatea pe termen scurt a Guvernului o constituie traversarea în condiții normale a iernii 1992-1993, prin aplicarea de măsuri pentru implicarea directă a tuturor agenților economici, a instituțiilor guvernamentale și autorităților locale în asigurarea populației cu produse alimentare de bază, combustibili, energie electrică și termică, precum și a resurselor energetice necesare funcționării unităților economice și sociale.

În acest cadru, trebuie subliniat că, pentru ieșirea din iarnă, problema care se pune este de a realiza importuri de resurse energetice suplimentare, îndeosebi de țiței, gaze și păcură, care necesita 160-190 milioane dolari pe lună. Guvernul va realiza întregul program de asigurare a economiei cu energie în scopul adaptării acestuia la condițiile concrete ale iernii, va urmări, săptămânal, modul cum se realizează producția internă și importurile de purtători de energie primară.

Deficitul producției de cereale a creat mari dificultăți în aprovizionarea populației cu produse de panificație, ceea ce a impus apelarea la importuri. În prezent, producția internă și importurile contractate de grâu asigură necesarul de pâine al populației pînă la începutul lunii ianuarie a anului viitor. Ținînd seama de această situație, Guvernul va urgenta finalizarea negocierilor pentru cumpărarea unor cantități suplimentare de grâu din stocurile existente la producătorii interni, precum și încheierea de noi contracte la import.

Totodată, vom urmări creșterea în continuare a suprafețelor însămînțate cu grâu, care, deși comparativ cu anul trecut sînt mai mari, însumează, în prezent, numai 1,9 milioane ha, față de 2,5 milioane ha cît s-a prevăzut pentru anul 1992. Prin folosirea condițiilor climatice favorabile pentru mărirea suprafețelor însămînțate cu grâu, prin creșterea cantităților de îngrășăminte chimice și pesticide utilizate, precum și prin măsuri corespunzătoare de stimulare a livrărilor la

fondul de stat, se pot crea premise pentru ca din toamna anului 1993 să nu se mai apeleze la importul de grâu.

Producția internă de floarea-soarelui și soia realizată în acest an va permite sporirea cantităților de ulei comestibil pentru consumul populației. La zahăr, lapte și unt se înregistrează însă mari deficite, ceea ce implică reanalizarea întregului lanț de la producție pînă la desfacerea acestor produse, precum și stabilirea cantităților ce urmează a fi importate de urgență.

Pentru a preîntîmpina reducerea în continuare a șeptelului și scăderea producției animaliere, Guvernul are în vedere elaborarea și aplicarea unui complex de măsuri în vederea stimulării dezvoltării zootehniei, inclusiv prin angajarea unor importuri de cereale furajere și nutrețuri proteice, vitamine și produse de uz zooveterinar.

Desigur, în toate cazurile, se va recurge la importuri de produse agricole numai după o analiză temeinică a resurselor interne, astfel încît să se evite, pe cît posibil, folosirea resurselor valutare pentru consumul curent.

În perioada imediat următoare, Guvernul va acorda întreaga atenție impactului social al propagării efectelor devalorizării leului și eliminării unei părți a subvențiilor. Ținînd seama că acestea vor determina, în cursul lunii noiembrie și începutul lunii decembrie, creșterea prețurilor la majoritatea bunurilor de consum, inclusiv la cele de strictă necesitate, se are în vedere ca la produsele deosebit de importante pentru consumul populației, la mărfurile pentru care nu există o concurență reală sau se află într-o acută criză de piață, negocierea prețurilor - acțiune în plină desfășurare - să fie supravegheată direct de organul de specialitate din Ministerul Finanțelor.

Concomitent se vor lua măsuri pentru evaluarea strictă a influenței creșterii prețurilor asupra veniturilor reale ale populației și, pe această bază, se va trece, începînd cu 1 noiembrie a.c. la o nouă indexare, superioară pentru anumite categorii defavorizate ale populației. În acest domeniu, Guvernul va avea o transparență totală, în sensul că va prezenta populației situația reală și modul cum se acționează pentru asigurarea protecției sociale.

Avînd în vedere influențele determinate de modificarea prețurilor și tarifelor, Guvernul va prezenta Parlamentului proiectul de lege pentru rectificarea bugetului de stat pe anul 1992.

III.

Programul de guvernare în anul 1993. Orientări strategice pentru perioada pînă în anul 1996

1. În anul 1993, Guvernul României își propune să continue reformele structurale, să acționeze pentru consolidarea proceselor democratice, pentru trecerea la economia de piață în condițiile menținerii la un nivel rațional a costurilor sociale inevitabile tranziției. În acest scop, se va face o analiză detaliată a modului în care s-au desfășurat diferitele procese ale reformei în primii doi ani și jumătate, analiză al cărei obiectiv principal este identificarea disfuncționalităților dintre subsistemele componente ale reformei și stabilirea de măsuri pentru eliminarea acestora, creșterea operativității și eficienței tuturor structurilor din economie, aplicarea strictă a legilor - condiții determinante pentru asigurarea funcționalității coerente a întregului sistem economico-social.

2. Politica economică a Guvernului pentru anul 1993 va avea ca obiectiv principal diminuarea accentuată a declinului producției și stoparea acestuia în a doua jumătate a anului, prin armonizarea măsurilor de stabilizare macroeconomică cu politica de ajustare structurală. Concomitent vor fi inițiate acțiuni pentru pregătirea condițiilor de relansare a creșterii economice începând cu anul 1994, convingerea noastră fiind că singura cale pentru ieșirea viabilă din criză o constituie sporirea producției materiale.

În industrie se va proceda la o ajustare de urgență a sectoarelor mari consumatoare de resurse energetice și de materii prime, pentru înlăturarea dezechilibrului grav existent între consum și resursele disponibile. Această ajustare nu va trebui să afecteze funcționarea normală a economiei în ansamblul său și este necesar să fie însoțită de programe speciale de protecție socială.

Concomitent se vor întreprinde acțiuni care să pregătească trecerea treptată la ajustarea structurală sectorială, care presupune măsuri pe termen scurt și mediu pentru valorificarea avantajelor comparative de care dispune economia românească (capital uman, resurse naturale, tradiție, piețe de desfacere). Ca efect al acestor ajustări structurale, care vor fi stimulate prin instrumente financiare și de credit și chiar prin participarea directă a statului la proiectele de investiții, se vor schimba proporțiile dintre ramuri și se va declanșa procesul de specializare internațională a economiei românești.

Procesul de ajustare structurală se va desfășura în paralel cu restructurarea unităților productive existente, pe baza criteriilor de profitabilitate, de creștere a gradului de acoperire a consumului intern și de orientare spre export, reducerea consumurilor de materii prime și energie, protecția mediului înconjurător. În structurarea microeconomică se va avea în vedere specificul diferitelor categorii de întreprinderi: mari sisteme tehnologice; întreprinderi mari insuficient de competitive sau cu probleme majore de ordin tehnologic și de organizare; întreprinderi mici și mijlocii cu structuri de producție flexibile, adaptabile mai rapid la cerințele pieței.

Ca un instrument pentru realizarea restructurării microeconomice, Guvernul își propune să introducă, obligatoriu, atât pentru regiile autonome, cât și pentru societățile comerciale cu capital integral sau majoritar de stat, contractul de management pe termen fix, care va cuprinde criterii de performanță și răspunderi concrete pentru realizarea prevederilor acestuia.

Guvernul va acționa pentru relansarea procesului de investiții, punând accent pe stimularea, pe baza instrumentelor specifice economiei de piață, a utilizării resurselor proprii ale societăților comerciale, regiilor autonome și întreprinzătorilor particulari pentru restructurarea unităților existente și, mai ales, pentru constituirea de noi societăți comerciale.

Măsurile de modificare a structurilor producției industriale, de re tehnologizare a acesteia, de pregătire a relansării creșterii economice vor fi prezentate în "Programul global de restructurare și dezvoltare economică", care va fi susținut de fondurile constituite potrivit legii din dividendele aferente statului în calitate de proprietar și din vânzări de acțiuni și active ale statului.

În agricultură se va urmări asigurarea condițiilor pentru valorificarea potențialului de care dispune acest sector în țara noastră. Prin mijloace specifice - finanțare preferențială, acordarea de credite cu dobânzi avantajoase, legiferarea creditului agricol și a arendeii - Guvernul va sprijini noile structuri de proprietate din agricultură, creșterea producției vegetale și dezvoltarea zootehniei. Se vor analiza posibilitățile și soluțiile pentru introducerea unui sistem adecvat de credite anticipate cu dobânzi preferențiale, care să se acorde direct producătorilor agricoli pentru cumpărarea de semințe, îngrășăminte chimice și mașini agricole, credite ce urmează să fie rambursate din producția realizată.

Încă din această lună se vor lua măsuri pentru intensificarea procesului acordării titlurilor de proprietate asupra pământului, condiție esențială pentru sporirea interesului țăranilor în creșterea producției și eficienței acesteia.

O atenție deosebită se va acorda îmbunătățirii infrastructurii. În acest scop se va urmări modernizarea și dezvoltarea infrastructurii fizice - autostrăzi, șosele, puncte de trecere a frontierei, obiective energetice, telecomunicații etc., organizarea și restructurarea instituțională, integrarea efectivă în structurile europene și mondiale.

În cursul anului 1993, vor fi revăzute obiectivele de investiții în curs de execuție, începute în cea mai mare parte înainte de anul 1990, și se va stabili un program de repunere a acestora în circuit, fie prin vânzare directă către agenții economici interesați, fie prin vânzare de active, iar în unele cazuri se va avea în vedere chiar intervenția statului pentru finalizarea obiectivelor respective.

În ceea ce privește protecția mediului înconjurător, Guvernul va crea un cadru instituțional specific pentru susținerea unor politici coerente, care să integreze toate laturile problematicii economice.

3. În etapa actuală, când mecanismele economiei de piață nu s-au generalizat, ele funcționând numai parțial, este necesară prezența activă a statului, ca partener economic, în întregul proces de stopare a declinului producției și relansare a creșterii economice.

În consens cu aceste cerințe, Guvernul va urmări atenuarea dezechilibrelor care se manifestă în perioada de tranziție, menținerea acestora în limite controlabile și suportabile. Pentru unele produse care asigură satisfacerea unor necesități majore ale economiei naționale, se va analiza constituirea unui sistem de comenzi și contracte guvernamentale, în care statul intervine în calitate de cumpărător competitor pe piață. Totodată, se va întări controlul asupra modului cum este gestionată proprietatea de stat, în condițiile autonomiei manageriale a întreprinderilor.

4. Guvernul va acționa în continuare pentru modernizarea sistemului financiar, perfecționarea politicii fiscale și întărirea disciplinei financiare; vor fi luate măsuri pentru menținerea cheltuielilor în limita posibilităților reale de venituri ale statului, precum și pentru finanțarea pe cale neinflaționistă a deficitului bugetar.

La proiectarea bugetului de stat pentru anul 1993, urmează să se aibă în vedere previziunile privind principalii indicatori care vor caracteriza economia românească în anul viitor și continuarea acțiunii de protecție socială. Totodată, prin proiecția bugetului de stat pentru anul 1993 se are în vedere să nu se accentueze gradul de fiscalitate, măsură menită să stimuleze activitatea agenților economici, precum și protecția socială a populației care suportă majoritatea impozitelor și taxelor care se încasează la buget.

Guvernul propune ca, începând cu 1 ianuarie 1993, să se introducă taxa pe valoarea adăugată în locul impozitului pe circulația mărfurilor, care constituie o sursă de venituri sigură și constantă pentru buget, marchează alinierea României la standardele de fiscalitate europene. În același timp se va intensifica pregătirea cadrului juridic și organizatoric pentru introducerea impozitului pe veniturile globale ale persoanelor fizice. Se are în vedere perfecționarea sistemului actual de impozitare a profitului, în scopul stimulării investițiilor și exportului.

De asemenea, la proiecția bugetului de stat se va urmări ca în anul 1993 să crească autonomia financiară a autorităților publice locale pe seama resurselor proprii, în bugetele acestora cuprinzându-se integral unele venituri care, în prezent, se încadrează la bugetul de stat.

Pornind de la realitatea manifestării blocajului financiar ca fenomen complex de natură structurală, economică și organizatorică, cunoscând cauzele obiective și subiective, precum și efectele acestuia, Guvernul își propune abordarea lui directă, atât pe calea îmbunătățirii cadrului legislativ și metodologic existent, cât și prin acțiunea de capitalizare selectivă a agenților economici stabiliți ca performanți prin studiile de restructurare sectorială. Pentru oprirea arieratelor și rezolvarea blocajului financiar, se va intensifica controlul plăților la regiile autonome, societățile comerciale și alți agenți economici cu capital integral sau majoritar de stat. Totodată, se vor lua măsuri de legiferare care să asigure întărirea respectării obligațiilor contractuale între furnizori și beneficiari.

Potrivit programului stabilit, începând de la 1 mai 1993, se vor elimina ultimele subvenții la produsele și serviciile destinate consumului populației, cu asigurarea măsurilor de protecție socială corespunzătoare.

În condițiile menținerii restricțiilor monetare și fiscale, creșterea prețurilor bunurilor de consum se va atenua din a doua parte a anului 1993, urmînd ca rata anuală a inflației să se reducă la circa 40% - unul din obiectivele de bază ale anului viitor. Concomitent cu măsurile de combatere a fenomenelor inflaționiste și corelat cu rata inflației, se vor crea premise, încă din prima parte a anului viitor, pentru reducerea treptată a nivelului dobînzilor.

În anul viitor se va continua procesul de restructurare și dezvoltare a sistemului bancar existent, înființarea de bănci noi și instituții financiare, organizarea bursei de valori și a instituțiilor complementare, introducerea unor instrumente noi de plată și credit. Se vor lua măsuri de stimulare a băncilor pentru acordarea de credite pe termen mediu și lung, care să încurajeze procesul investițional și dezvoltarea întreprinderilor noi.

Avînd în vedere complexitatea factorilor care concură la reușita reformei, este necesară instituționalizarea coordonării politicilor monetare, fiscale și de venituri bănești între autoritățile guvernamentale și Banca Națională a României.

5. Guvernul va evalua stadiul privatizării în țara noastră și, pe această bază, va adopta măsurile necesare pentru accelerarea acestui proces esențial al reformei economice și al funcționării mecanismelor de piață. Se vor lua măsuri imediate pentru intensificarea privatizării în comerț, turism și alte servicii, precum și a micii producții de mărfuri, Guvernul urmînd să sprijine întreprinzătorii particulari din aceste sectoare de activitate prin credite preferențiale și facilități în impozitarea profiturilor care se reinvestesc și a celor obținute din export. O atenție sporită se va acorda soluționării problemelor legate de perfecționarea cadrului organizatoric, pentru crearea condițiilor în vederea desfășurării mai rapide a mării privatizări.

Guvernul va urmări simplificarea și îmbunătățirea procedurilor de înregistrare și funcționare a societăților comerciale, pentru scurtarea termenelor, reducerea formalităților, dar și asigurarea, în același timp, a corectitudinii în afaceri a întreprinzătorilor particulari, a transparenței comerciale și declararea veniturilor reale impozabile față de organele statului.

Ținând seama de rolul esențial al capitalului străin în procesul de restructurare și dezvoltare economică, Guvernul va încuraja în continuare atragerea investițiilor străine în România, va aduce îmbunătățirile necesare cadrului legislativ și instituțional pentru creșterea încrederii și a siguranței investitorilor în climatul economic românesc.

6. Una din componentele esențiale ale Programului de guvernare o constituie menținerea în limite suportabile a costului social pe care îl impune perioada de tranziție, în condițiile specifice României.

Repunerea în parametri normali de eficiență a corelațiilor dintre producție și productivitatea muncii, concomitent cu redimensionarea unor activități ca urmare a procesului de ajustare structurală, mai ales industrială, va determina inevitabil o diminuare a cererii de forță de muncă.

În paralel, în baza programului de investiții publice, a măsurilor de stimulare a investițiilor particulare, inclusiv prin utilizarea disponibilităților la fondul de șomaj, mai ales în agricultură, industria alimentară, turism, servicii și producția bunurilor de consum, vor fi create noi locuri de muncă, de natură să absoarbă un număr cât mai mare de persoane din rândul șomerilor sau prin trecerea directă în aceste sectoare a celor eliberați din industrie.

Pentru a asigura o mai mare mobilitate profesională a forței de muncă, în concordanță cu exigențele ce se vor manifesta pe piața muncii, vom trece cât mai curînd posibil, împreună cu toți partenerii sociali, la reorganizarea de fond și intensificarea activității de calificare, recalificare a șomerilor, precum și la elaborarea programelor de reconversie profesională ca urmare a restructurării activității în anumite ramuri sau zone ale țării.

În domeniul salarial avem pregătite concluziile privind stadiul actual și propunerile cu privire la mecanismul ce considerăm că trebuie aplicat în perioada următoare; desigur toate acestea trebuie discutate cu principalii factori sociali - Sindicatele și Patronatul - dar, în principal, avem în vedere menținerea unui raport controlat între prețuri și salarii și afirmarea mai clară a mecanismului negocierilor salariale la nivelul agenților economici și regiilor autonome. În acest cadru, salariul de bază minim brut pe țară va fi indexat ca și pînă acum cu o parte din indicele de creștere a prețurilor și se va menține un raport convenit față de salariul mediu realizat pe întreaga economie.

Politica salarială va viza realizarea unui raport corespunzător al veniturilor cu productivitatea muncii, menținerea procesului inflaționist pe o curbă descendentă, stimularea agenților economici pentru crearea de noi locuri de muncă.

Vor fi analizate soluții de urmărire mai operativă a evoluției prețurilor și adoptarea măsurilor de protecție pentru a evita înrăutățirea situației veniturilor reale ale populației.

Guvernul consideră prioritară gestionarea corespunzătoare a sistemului de asigurări sociale și pensii de stat și pentru agricultori. În limita mijloacelor bugetului asigurărilor sociale de stat se va urmări aducerea corecțiilor necesare cuantumului pensiilor, ca și altor drepturi de asigurări sociale, preocupându-ne, mai ales, de protecția pensiilor mici. Vor fi urmărite permanent raportul între numărul pensionarilor și salariaților, între pensii și salarii, precum și cele între diferitele categorii de pensii prin adoptarea unui sistem de compensare-indexare-majorare a pensiilor, care să asigure o cât mai bună protecție a populației vârstnice.

Guvernul își propune să realizeze revizuirea sistemului de asistență socială. De asemenea, pe baza unei largi consultări, vom elabora și propune Parlamentului principiile generale și, apoi, proiectele de legi privind sistemul de asigurări sociale și pensii.

Au fost prezentate Parlamentului propuneri privind reglementarea acordării alocației pentru copii în acord cu prevederile Constituției. Guvernul va lua măsurile necesare pentru aplicarea măsurilor ce vor fi adoptate în acest domeniu și pentru asigurarea resurselor financiare necesare.

Guvernul consideră sindicatele un adevărat partener social, un element esențial al sistemului democratic, cu un rol deosebit de important în realizarea tranziției spre economia de piață. Concomitent cu amplificarea procesului de privatizare, trinomul Guvern-Sindicate-Patronat se va transforma progresiv în binomul Patronat-Sindicate, cu asumarea de către Guvern a rolului de mediator.

7. Ca parte componentă a strategiei de tranziție, Guvernul va stimula consolidarea instituțiilor de învățământ, cercetare, culturale, sănătate și ordine publică în societate, dezvoltarea dialogului social, sistemului instituțiilor neguvernamentale și a societății civile.

Guvernul are ca obiective modernizarea și consolidarea învățământului de stat, în condițiile gratuității pentru învățământul obligatoriu, reglementarea formelor particulare de instrucție cu promovarea aspectelor pozitive, reabilitarea generală, instituțională și individuală a valorii

studiului de cunoaștere, consolidarea prestigiului și calității învățământului românesc și integrarea lui în circuitul european și mondial.

Cercetarea științifică și tehnologică va trebui să-și asume rolul specific reformei economice cu accent deosebit pe transferul de tehnologie, valorificarea rezultatelor obținute în acest domeniu, ridicarea nivelului activității pentru asigurarea unei competitivități cerute de standardele internaționale, promovarea fenomenului inovațional în toate sectoarele.

Problematika tineretului necesită o abordare sistemică din perspectiva învățământului, specializării profesionale, integrării sociale și în muncă, precum și a protecției față de poluarea morală și fenomenele antisociale.

Guvernul va acționa pentru protejarea valorilor culturale autentice, precum și a patrimoniului cultural național, inclusiv prin mijloace financiare pentru sprijinirea unor obiective culturale de importanță deosebită, cu sprijinirea din interior a capacității de adaptare la noile condiții.

Guvernul va lua măsuri pentru asigurarea accesului populației la serviciile medicale, elaborarea cadrului juridic specific și restructurarea întregului sistem de sănătate, inclusiv a modului de finanțare și stimulare a dezvoltării formelor private de asistență medicală și farmacii.

Guvernul va continua procesul de democratizare a formațiunilor Ministerului de Interne și va promova, în acest sens, cadrul legislativ corespunzător.

Actualitatea și importanța raporturilor între etnii impune abordarea problematicii minorităților, din perspectiva diversității comunităților etnice, la nivelul standardelor internaționale.

Guvernul propune consolidarea Consiliului consultativ pentru problemele minorităților din România, ca organism mixt guvernamental, parlamentar și civic, cu atribuții și competențe clare, precum și cu resursele necesare.

Guvernul își propune completarea legislației referitoare la organizațiile neguvernamentale și crearea unui sistem de politici destinate stimulării cu prioritate a organizațiilor cu activitate în domeniul social, educativ, cultural și alte domenii din care statul se retrage în mod treptat.

8. În ceea ce privește relațiile internaționale ale României, Guvernul consideră că principalul obiectiv al politicii sale externe trebuie să-l constituie sprijinirea reformei economice și a proceselor de democratizare a societății.

Guvernul urmărește dezvoltarea prioritară a relațiilor cu Statele Unite ale Americii și statele vest-europene, precum și consolidarea legăturilor deja stabilite cu structurile europene - Organizația Atlanticului de Nord, Uniunea Europei Occidentale, Comunitatea Europeană, Consiliul Europei.

În vederea realizării obiectivului pe termen lung de integrare a României în Comunitățile Europene, Guvernul propune crearea unui organism specializat; avînd ca funcții mobilizarea de resurse și acțiuni pentru participarea României în cadrul instituțiilor europene, elaborarea unei gândiri de integrare și redescoperirea vocației europene a societății românești.

Un loc aparte în politica Guvernului îl vor constitui relațiile speciale cu Republica Moldova, în scopul consolidării integrării economice, continuarea procesului de instituționalizare a raporturilor de apropiere, evoluția sincronă în domeniul legislației, pieței muncii, schimburilor economice, relațiilor culturale și contactele personale.

Schimbările politice în Europa Centrală și de Est, noile oportunități referitoare la schimburile economice, precum și deschiderea spre noi alianțe au modificat atît importanța regiunii în ansamblu cît și ponderea fiecărui stat în noul context strategic. Guvernul va participa la crearea unor organisme subregionale, politice și economice, precum și a unor organisme și instituții la nivel național cu rol în promovarea și valorificarea avantajelor rezultate din poziția geo-strategică a României, inclusiv cu statele riverane Mării Negre și cele dunărene.

În acest context, va promova, în continuare, o politică de bună vecinătate cu toate statele din regiune, pe baza principiilor dreptului internațional; totodată, va desfășura o activitate diplomatică susținută în sprijinul reglementării pe cale politică a conflictelor din zonele învecinate României, în primul rînd conflictul din Transnistria și criza iugoslavă.

Guvernul va continua politica de deschidere spre statele din celelalte continente, ținînd seama în primul rînd de interesele economiei românești, precum și de interesele colaborării cu aceste state în organizațiile internaționale.

România va participa activ la colaborarea internațională privind protecția drepturilor omului, inclusiv a persoanelor aparținînd minorităților naționale și aderarea la instrumentele internaționale în acest domeniu, în special a celor elaborate sub egida Consiliului Europei; dezvoltarea în continuare a legăturilor cu românii care trăiesc în afara granițelor țării, în scopul punerii în valoare a disponibilității lor de a sprijini interesele României în străinătate, ca și procesul de tranziție în România.

În domeniul relațiilor economice internaționale, Guvernul va acorda prioritate promovării în ritmuri sporite a exporturilor printr-un program complex, de susținere a acestora, care să cuprindă stimulente fiscale și de creditare, concomitent cu o politică de protejare a intereselor

comerciale și a produselor naționale, bazată pe un sistem coerent de instrumente compatibile cu disciplina comerțului internațional.

Prin politica de importuri, în 1993 se vor asigura resursele energetice și produsele agricole deficitare, iar prin aplicarea de stimulente fiscale și tarifare se va facilita accesul producătorilor naționali la echipamente și tehnologii performante cu efecte benefice în ceea ce privește restructurarea și modernizarea economiei naționale.

În scopul amplificării relațiilor economice externe, Guvernul României va participa activ la activitatea organismelor economice internaționale, va definitiva negocierile de încheiere a Acordului de asociere cu Comunitățile Europene și a Acordului cu Asociația Europeană a Liberului Schimb, va întări colaborarea cu Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială, Banca Europeană de Dezvoltare și alte instituții financiar-bancare.

În esență, Guvernul își propune ca, prin politica sa externă, să consolideze stabilitatea internă, astfel încât România să rămână un factor de echilibru în Europa Centrală, capabil să-și apere interesele în această zonă și să-și asume pe plan internațional un rol comensurabil cu potențialul său natural, economic și uman.

Guvernul va acționa pentru menținerea capacității optime de apărare a țării, concomitent cu continuarea procesului de modernizare a armatei atât în ceea ce privește structurile cât și instruirea și dotarea. Va fi definitivată concepția integrată privind securitatea națională, pornind de la situația geo-politică actuală și de perspectivă, precum și de la nivelurile stabilite pentru limitarea armamentului convențional și a efectivelor prin tratatele la care România este parte.

Păstrînd accentul pus pe informare, Guvernul intenționează să dezvolte o strategie complexă de explicare a politicilor sale, strategie care are nevoie de întreg sprijinul Parlamentului și al mass-mediei. Vom solicita Radioului și Televiziunii spațiu pentru prezentarea periodică a activității guvernamentale, incluzînd aici strategii, măsuri, concluzii și rezultate.

Răspunderea celor care guvernează în timpul tranziției este nu numai de a construi reforma, ci și aceea de a sensibiliza opinia publică la necesitatea, rigorile, costurile și beneficiile ei.

În momentul în care aceste lucruri devin efective, transparența guvernării devine, pe lîngă norma unei conduite democratice, modalitatea cea mai eficientă de a găsi parteneri de dialog și susținători ai politicilor democratice.

O resursă importantă pentru consolidarea reformei o constituie promovarea unei imagini externe favorabile. Aceasta depinde în primul rînd de progresul real al democratizării și tranziției spre economia de piață. Totodată, este importantă alocarea mijloacelor necesare

pentru creșterea numărului de mesaje, diversificarea conținutului și ameliorarea corectitudinii, promptitudinii și exactității informațiilor transmise.

Domnilor parlamentari,

În programul prezentat, îmbunătățirea cadrului legislativ al tranziției și exercitarea inițiativei legislative guvernamentale în acest domeniu ocupă un loc important și nu mă îndoiesc că voi beneficia de disponibilitatea dumneavoastră.

În contextul separării puterilor comunicarea între legislativ și executiv este un imperativ.

Permiteți-mi să vă asigur că, dincolo de obligațiile constituționale privind informarea și raportarea sistematică a Parlamentului, mă voi strădui să folosesc raporturile cu această înaltă instituție ca un sprijin de bază pentru îndeplinirea îndatoririlor executivului față de țară.

PROCES-VERBAL

referitor la rezultatul votului de acordare a încrederii Guvernului

Birourile permanente ale Camerei Deputaților și Senatului, întrunite în ședință comună în ziua de 19 noiembrie 1992, au procedat la verificarea și numărarea voturilor exprimate de către deputați și senatori, prin scrutin secret cu bile, asupra Programului și listei Guvernului și au constatat următoarele:

1. Numărul total al deputaților și senatorilor: 481.
2. Numărul total de voturi exprimate: 463

din care:

- voturi pentru acordarea încrederii Guvernului: 260;

- voturi împotriva acordării încrederii Guvernului: 203.

Potrivit art. 102 alin. (3) din Constituția României, acordarea încrederii Guvernului se face cu votul majorității deputaților și senatorilor.

Având în vedere că, din totalul de 481 parlamentari, 260 au votat pentru acordarea votului de încredere Guvernului, ceea ce reprezintă majoritatea cerută de art. 102 alin. (3) din Constituție, Parlamentul acordă încredere Guvernului potrivit Programului și listei prezentate de domnul Nicolae Văcăroiu în ședințele comune ale celor două Camere din zilele de 13 și 18 noiembrie 1992.

BIROUL PERMANENT
AL CAMEREI DEPUTAȚILOR

Adrian Năstase

Marțian Dan

Ion Rațiu

Radu Mircea Berceanu

Ioan Gavra

Ionel Roman

Mircea Mușat

Alexandru Konya-Hamar

Gheorghe Toduț

Emil Stoica

Sorin Victor Lepșa

BIROUL PERMANENT
AL SENATULUI

Oliviu Gherman

Dan Mircea Popescu

Adrian Ovidiu Moțiu

Ioan Lup

Eugen Dijmărescu

Mihai Matetovici

Emil Negruțiu

Gabor Kozsokar

Corneliu Vadim-Tudor

Doru Ioan Tărăcilă

Ioan Paul Popescu

Încheiat astăzi, 19 noiembrie 1992.